Připomínky sdružení Jihočeské matky ke zjišťovacímu řízení

Aktualizace Státní energetické koncepce České republiky

Smyslem procesu posouzení strategických materiálů je komplexně a objektivně posoudit jejich vliv na životní prostředí a člověka, posouzení variant a výběr varianty, která bude mít nejmenší negativní vlivy na životní prostředí a člověka.

Po prostudování dokumentace předložené ke zjišťovacímu řízení musíme bohužel konstatovat, že jejich zpracovatelé opět – stejně jako u návrhů surovinové politiky a energetické koncepce - nebyli schopni, či pod tlakem mocných průmyslových lobby nemohli, překročit svůj stín. Pokud se ale podíváme na autory a spolupracovníky předmětných dokumentů, nemůže to pro nás být zas tak velké překvapení: objednatelem dokumentace je Ministerstvo průmyslu a obchodu, interním oponentem celého materiálu je Ing. Petr Mynář (zpracovatel dokumentací pro firmu ČEZ v oblasti jaderné energetiky), „nezávislý" vnější pohled zajišťovala poradní skupina, jejímiž členy jsou například Dana Drábové (předsedkyně SÚJB) a Václava Pačes (člena dozorčí rady ČEZ).

Předkládaná dokumentace je vypracována pouze v jedné variantě, postavené především na rozvoji jaderné energetiky. Ačkoli jsou zde také zmiňovány obnovitelné zdroje či úspory energie, jejich důležitost pro budoucí energetiku je zpracovateli velmi podceňována. Autoři dokumentace však velmi pečlivě monitorují negativní dopady výstavby a provozu obnovitelných zdrojů energie: *Cit.: „Jako problematické z hlediska krajinného rázu jsou v současnosti vnímány zejména stavby alternativních zdrojů energie…Specifickými problémy je například zábor orné půdy v případě fotovoltaických elektráren. Vodní zdroje mohou změnit mikroklima v dané lokalitě. Větrné elektrárny narušují estetickou hodnotu krajiny a krajinný ráz a diskutovaným problémem je u nich i hluk, který může u některých lidí vyvolávat stres, poruchy spánku a pozornosti, bolesti hlavy, únavu a negativní změny nálad a chování. V případě bioplynu může být potíž se zápachem při skladování a dopravě surovin na jeho výrobu v některých typech bioplynových stanic."*

Negativní dopady výstavby a provozu jaderných elektráren a s nimi souvisejícími činnostmi a zařízeními (těžba a zpracování uranu, stavba hlubinného úložiště) jsou v materiálu zmiňovány pouze okrajově. Zpracovatelé dokumentace zcela opomněli uvést takové „detaily", jako je například fakt, že jaderné elektrárny vypouštějí do ovzduší či vody radionuklidy, které mohou mít negativní vliv na lidské zdraví. Zajímavé je také zjištění, že problematice negativního ovlivnění krajinného rázu výstavbou a provozem obnovitelných zdrojů, se autoři dokumentace na několika místech dokumentace zmiňují. O tom, že krajinný ráz a estetiku krajiny negativně ovlivňují také například chladicí věže jaderných elektráren či vedení velmi vysokého napětí napříč republikou, přímo související s výstavbou jaderné elektrárny Temelín, se autoři dokumentace nezmiňují vůbec.

<u>Naše konkrétní připomínky k dokumentaci jsou následující:</u>

1. Požadujeme, aby Aktualizace Státní energetické koncepce České republiky byla posouzena ve vlastním procesu SEA.
2. Požadujeme, aby byly posouzeny různé varianty koncepce. Zpracovatelé nemusí žádné varianty složitě vymýšlet. K dispozici jsou například studie Chytrá energie či Energetická revoluce (je zarážející, že se těmito dokumenty zpracovatelé dokumentace vůbec nenamáhali zabývat, nejsou uvedeny ani v seznamu podkladových materiálů, které zpracovatelé při vypracovávání dokumentace použili). Posouzení různých variant považujeme za stěžejní. Toto variantní posouzení jsme požadovali již v procesu posouzení výstavby nových bloků v Temelíně. Tento náš požadavek byl však zamítnut s tím, že variantní posouzení koncepčních materiálů řeší SEA a nikoliv EIA na konkrétní záměr.
3. Požadujeme, aby ve vlastním procesu SEA byly vyhodnoceny všechny negativní vlivy výstavby a provozu jaderných elektráren, včetně všech činností souvisejících s jejich provozem. Ačkoli se jedná o konkrétní zařízení, nevidíme důvod, proč by tyto vlivy neměly být posouzeny, pokud jsou v dokumentaci detailně zmiňovány negativní vlivy obnovitelných zdrojů energie.

Ing. Monika Machová Wittingerová, předsedkyně sdružení Jihočeské matky

V Českých Budějovicích, 29.5.2013